

BİTKİ ÇEŞİTLERİNİN KAYIT ALTINA ALINMASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; tarımsal bitki türlerine ait çeşitlerin kayıt altına alınması, kayıt listelerinin oluşturulması, kütükte kalış süresi ve silinmesi, bitki genetik kaynaklarının kaydedilmesi esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; tarla bitkileri, bağ bahçe bitkileri ve diğer bitki türlerine ait çeşitlerin ve genetik kaynakların kayıt altına alınması, özel sektör araştırma kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve denetimine ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 4 üncü maddesine ve 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kurumlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Araştırma kuruluşu: Bitki çeşitlerinin ıslahı veya bulunması ve geliştirilmesi ile ilgili faaliyet gösteren, nitelikleri ve çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenen, kamu ve özel kuruluşları,

b) (**Değişik:RG-12/5/2012-28290**) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

c) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Başvuru öncesi denemeler: Tarla bitkileri türlerinde, kayıt başvurusu öncesinde ilgili bitki türünde Bakanlık tarafından yayımlanmış teknik talimat çerçevesinde araştırma kuruluşları tarafından kurulan denemeleri,

ç) Başvuru öncesi deneme raporu: Kayıt başvurusu öncesinde ilgili bitki türünde yayımlanan teknik talimat çerçevesinde, çeşidin tarımsal değerini belirlemek için yapılan deneme sonuçlarına ait istatistikî analizlerinin, teknolojik özelliklerinin, hastalık ve zararlılara dayanıklılığının belirlendiği deneme ve gözlemlerin, ekonomik değer bakımından denemede standart/kontrol çeşitlerinden üstün olduğu bir veya birkaç özelliğin belirtildiği raporu,

d) Bitki grubu: Tarla bitkileri, sebze, meyve/asma ile süs bitkileri türlerinden oluşan her bir grubu,

e) Bülten: Kayıt altına alınan veya çıkarılan bitki çeşitlerinin, kayıt altına alma ile ilgili iş ve işlemlerin yayımlandığı listeleri,

f) Çeşit Özellik Belgesi: Çeşidin veya ana-baba hatlarının tescil edildiği ülkenin resmi tescil kuruluşundan alınmış, morfolojik, fizyolojik ve teknolojik karakterleri içeren, orijinal onaylı belgeyi,

g) (**Değişik:RG-12/5/2012-28290**) Başvuru sahibi: Çeşidi ıslah eden veya geliştiren araştırma kuruluşu veya gerçek kişiler ile yetki belgesine sahip tohum üreticisi kuruluşları,

ğ) Çeşit tescil raporu: Çeşit tescil deneme ve test sonuçlarının ilgili bitki türünde yayımlanmış teknik talimat çerçevesinde değerlendirilerek Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü tarafından hazırlanan raporu,

h) Farklılık, yeknesaklık, durulmuşluk testleri (FYD): Çeşidin, teknik soru anketinde belirtilen özelliklerinin doğrulanmasına ve morfolojik ve fizyolojik karakterlerinin tespit edilerek, mevcut çeşitlerden farklı, yeknesak ve durulmuş olup olmadığının belirlenmesine dair gözlem veya testleri,

ı) (**Değişik:RG-12/5/2012-28290**) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,

i) Lokasyon: Bitki yetiştirme açısından iklim, toprak ve diğer ekolojik faktörler yönünden kendine has özellikleri olan bölgeyi,

j) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Ön deneme: Sebze türlerine ait çeşidin, teknik soru anketindeki veya Çeşit Özellik Belgesindeki özelliklerini belirleme ya da doğrulama amacıyla kurulan denemeleri,

k) Standart numune: Çeşit sahibi tarafından, kayıt altına alınan çeşitlere ait, TTSM tarafından bitki türü bazında miktarları belirlenen ve en az orijinal tohumluk sınıfındaki asgari tohumluk standartlarını karşılayan numuneyi,

l) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Standart Tohumluk: Sebze türlerinde, kayıt altına alınan çeşitlere ait, sadece laboratuvar kontrolleriyle ticarete arz edilen ve çeşide ait kimliğini ve saflığını doğrulamak için kontrol denemelerine tabi tutulan tohum veya çoğaltım materyalini,

m) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Standart Tohumluk Çeşit Listesi (STÇL): Sebze türlerinde, kayıt altına alınan ve ticareti yapılan çeşitlerin yayımlandığı listeyi,

n) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Standart Tohumluk Kaydı (STK): Sebze türlerinin kayıt altına alınmasını,

o) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Tarımsal Değerleri Ölçme Denemesi (TDÖ): Tarla bitkisi türlerine ait çeşitlerin biyolojik ve teknolojik özellikleri ile verim, hastalık ve zararlılara dayanıklılık gibi tarımsal değerlerinin tespit edildiği denemeleri,

ö) Tavsiye listesi: Yayınlanma esasları Genel Müdürlük tarafından belirlenen, bölgelere göre uygun çeşitlerin belirtildiği listeyi,

p) Tescil: Yurt içinde veya yurt dışında ıslah edilen veya bulunan ve geliştirilen bitki çeşitlerinin farklı, yeknesak ve durulmuş olduğunun ve/veya biyolojik ve teknolojik özellikleri ile hastalık ve zararlılara dayanıklılığının ve tarımsal değerlerinin tespit edilerek kütüğe kaydedilmesini,

r) Tescil ve STK denemesi: Bir bitki çeşidinin kayıt altına alınmasına esas olmak üzere TTSM tarafından kurulan denemeleri,

s) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Teknik soru anketi: Çeşidin ıslahçısı tarafından doldurulan, FYD testlerinin kurulmasına esas olmak üzere, çeşide ait bazı özelliklerin yer aldığı, örneği TTSM tarafından yayımlanan formu,

ş) Teknik talimat: İlgili bitki türünde Bakanlık tarafından yayımlanmış, başvuru öncesi ve tescil denemelerinde TDÖ deki teknik esasları belirleyen kıstasları,

t) Tohumluk üretici kuruluş: Bakanlıkça tohumluk üretimi konusunda görevlendirilen kamu kuruluşları ile tohumluk üretmek amacıyla kurulmuş olan, bu konuda gerekli alt yapısı bulunan, fiilen sertifikalı veya standart tohumluk üreten özel sektör kuruluşlarını,

u) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünü,

ü) UPOV: Uluslararası Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Birliğini,

v) Üretim izni: Yurt içinde veya yurt dışında ıslah edilen veya bulunan ve geliştirilen bitki çeşitlerinin biyolojik ve teknolojik özellikleri ile hastalık ve zararlılara dayanıklılığının ve tarımsal özelliklerinin tespit edilerek, çeşit tescil edilinceye kadar verilen süreli izni,

y) Yetki belgesi: Çeşit sahibi kuruluş ya da ıslahçısından en az beş yıl süre için alınan, çeşidin kayıt altına alınması ile ilgili işlemler için başvuru sahibinin yetkilendirildiğini gösteren orijinal belgeyi,

z) (**Ek:RG-17/12/2009-27435**) Klon: Meyve ve asma türlerinde, ait olduğu çeşidin sahip olduğu niteliklerden farklılık gösteren ve vegetatif olarak çoğaltılan bireyi,

aa) (**Ek:RG-17/12/2009-27435**) Serbest çeşit: Yurt dışında veya yurt içinde bitki çeşit koruması kapsamında olmayan, meyve, asma ve patatesten 30, diğer türlerde 25 yıldan daha fazla üretimde bulunan çeşitleri

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Altına Almaya İlişkin Genel Esaslar

Başvuru

MADDE 5 – (1) Bitki çeşitlerini kayıt altına aldırarak için; çeşit sahibi, çeşidin kayıt altına alınması talebi ile başvuru dosyası hazırlayarak TTSM ne başvurur. Başvuru dosyası üç ana kısımdan oluşur;

a) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Başvuru dilekçesi ve formu

b) Çeşide ait teknik bilgiler ve belgeler

c) Ücret dekontu.

(2) Tescil veya STK başvurularında, başvuru dosyasına ait inceleme TTSM tarafından yapılır. Üretim izni başvurularında ise başvuru dosyalarında bulunması gereken üç ana kısmın bulunması kaydı ile teknik bilgiler ve belgelerin yer aldığı kısma ait herhangi bir değerlendirme yapılmaz.

(3) Üretim izni toplantılarında, 20, 26 ve 33 üncü maddelerde belirtilen komite üyeleri tarafından, teknik bilgiler ve belgelerin yer aldığı kısımda çeşidin reddine sebep olacak herhangi bir bilgi veya belge eksikliğinin tespit edilmesi durumunda, komite çeşidin üretim izni talebini reddeder.

(4) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Serbest çeşitler için yapılan başvurularda yetki belgesi talep edilmez.

(5) Tohumluk üretici kuruluşlar, gerçek kişiler veya araştırma kuruluşları tarafından ıslah edilen bitki çeşitlerini kayıt ettirebilirler. Bu amaçla kayıt ettirecekleri çeşit adayının, başvuru öncesi denemelerini bir araştırma kuruluşuna yaptırarak, başvuru öncesi deneme raporunu bu kuruluştan temin ederler.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında aşağıdaki belirtilen şartları taşıyan gerçek kişiler, ıslah ettikleri çeşitlerin başvuru öncesi denemelerini araştırma kuruluşuna yaptırarak, başvuru öncesi deneme raporunu bu kuruluştan temin ederler.

a) Yurt içinde veya yurt dışında en az dört yıllık eğitim veren ziraat fakültelerinden mezun olmuş ve bitki çeşitlerinin ıslahı konusunda en az üç yıl çalışmış veya Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği bitki ıslahı ile ilgili kamu yararına çalışan kuruluşların üç ay süreli teorik ve uygulamalı olarak düzenlendiği kursta başarılı olmuş veya ıslah konusunda yüksek lisans veya doktora yapmış olmak.

b) Herhangi bir kamu veya özel sektör araştırma kuruluşunda halen çalışmıyor olmak.

Başvuru incelemesi

MADDE 6 – (1) Tescil veya STK ile birlikte üretim izni başvurularında ya da sadece tescil veya STK başvurularında;

a) Çeşidin tescil veya STK denemelerine alınması talebini içeren başvuru dosyası TTSM tarafından incelenir. Herhangi bir eksiklik tespit edilmemesi durumunda çeşit tescil veya STK denemelerine alınır.

b) Çeşidin üretim izni talebini içeren başvuru dosyası toplantı tarihlerinden en az bir hafta önce tescil veya STK komitesi üyelerine toplantı davet yazısı ile birlikte TTSM tarafından gönderilir.

(2) Tescil veya STK başvurusu dosyasında yapılan incelemede, dosyanın üç ana bölümünden herhangi birisinde bulunacak bir eksiklik durumunda TTSM, başvuru dosyasının TTSM ne ulaştığı tarihten itibaren en geç on beş gün içinde, eksikliği gidermesi amacıyla başvuru sahibine eksiklikleri ve denemelerin kurulacağı tarihi yazılı olarak bildirir. Başvuru sahibi denemelerin kurulacağı tarihten en az on beş gün önce eksikliği gidermediği takdirde, başvuru dosyası sahibine iade edilir.

(3) **(Ek:RG-12/5/2012-28290)** Üretim izni ve STK başvuru dosyasında yapılan incelemede, üç ana bölümden herhangi birinin eksik bulunması durumunda dosya başvuru sahibine iade edilerek toplantı gündemine alınmaz. Eksiklik tamamlandığı takdirde yeniden başvuru yapılmak şartıyla gündeme alınır.

Tescil ve STK denemelerinin yürütülmesi

MADDE 7 – (1) Tescil ve STK denemeleri TTSM tarafından kurulur.

(2) TTSM nün eleman, arazi, araç, gereç bakımından, denemelerin kurulup bakılmasına ilişkin işlemler için alt yapı imkânları yetmediği takdirde, çeşide ait denemeler TTSM nün gözetiminde araştırma kuruluşlarına yaptırılabilir.

(3) Kamu araştırma kuruluşları yapılacak bir protokolle Bakanlıkça görevlendirilir. Araştırma kuruluşlarının yürüteceği denemeler için gerekli materyaller, TTSM tarafından çeşit ismi ve sahibi saklı kalmak kaydıyla, bir kod numarası verilerek hazırlanır ve denemelerde kullanılır. Bu denemeler, TTSM tarafından değerlendirilir.

(4) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Kurulacak tescil veya STK denemelerinin lokasyonları ile denemelerde kullanılacak standart veya kontrol çeşitler, çeşit sahibinin önerisi de dikkate alınarak TTSM tarafından tespit edilir.

(5) Çeşit sahibi, aday çeşit ile denemelerde standart veya kontrol olarak kullanılacak çeşitlere ait tohumlukları temin etmekle yükümlüdür.

(6) Başvurusu yapılan tescil ve üretim izni taleplerinde, çeşidin ait olduğu türde daha önce tescil edilmiş çeşit olmaması durumunda, TDÖ de standart çeşit olarak çeşit sahibinin sağladığı materyaller kullanılır.

(7) **(Değişik:RG-12/5/2012-28290)** Tescil denemelerine alınacak çeşide ait deneme materyalinin, hangi miktarlarda ve hangi tarihlerde TTSM'ne teslim edileceği, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren otuz gün içinde TTSM tarafından ilan edilir. İki yetiştirme sezonu teslim edilmeyen deneme materyaline ait çeşitlerin dosyaları, çeşit sahibine iade edilir ve bu çeşitlere ait üretim izni sona erer.

(8) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Bitki türlerinde çeşidin hastalık ve zararlılara dayanıklılığı ile teknolojik özelliklerinin tespiti, ilgili araştırma kuruluşları, üniversiteler ve diğer kuruluşlar tarafından; TTSM ile bu kuruluşların arasında yapılacak protokollerde belirlenecek esaslara göre yapılır ve değerlendirilir. Kamu araştırma kuruluşları, deneme ve gözlemleri yapmak üzere Bakanlık tarafından görevlendirilirler.

(9) **(Ek:RG-12/5/2012-28290)** Sebze türlerinde, miktarı TTSM tarafından ilan edilen deneme materyali, başvuru işlemlerinin tamamlanmasından sonra en geç otuz gün içinde denemelerin kurulması amacıyla TTSM'ne gönderilir. Süresi içinde gönderilmeyen deneme materyaline ait çeşitlerin dosyaları, çeşit sahibine iade edilir ve bu çeşitlere ait üretim izni sona erer.

Kayıt süreleri

MADDE 8 – (1) Bitki çeşitleri, meyve ve asma türleri hariç, belirli süreler için kaydedilir. Bu süre on yıldır ve takvim yılı sonu itibarıyla hesaplanır.

(2) Kayıt süresinin yenilenmesinde, kayıt süresinin sona ereceği tarihin iki yıl öncesinde başvuru yapılması esastır. Eğer çeşit yeterli miktarda üretiliyorsa veya genetik kaynak olarak muhafazası gerekiyorsa, başvuru yapılması ve çeşidin farklılık, yeknesaklık ve durulmuşluk koşullarının sağlanması durumunda kayıt süresi onar yıllık sürelerle uzatılır.

(3) Kayıt listelerinden çıkarılan çeşitlerden, çeşit sahibinin TTSM ne başvurması halinde, farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşitler, tescil veya STK komitesi kararı ile listeye dahil edilir.

Standart numune

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında kaydedilen çeşitlerin TTSM tarafından belirtilen miktarlardaki standart numuneleri, çeşit sahibi tarafından, çeşidin kaydedildiği toplantı tarihinden itibaren altmış gün içinde TTSM ne verilir. Bu numuneler tarla bitkileri türlerinde on yıl, sebze türlerinde beş yılda bir yenilenir. 36 ncı maddede belirtilen Alt Listeye alınan çeşitler ile vegetatif olarak çoğaltılan türlere ait standart numuneler ise çeşit sahibi tarafından muhafaza edilir.

Kayıt altına alınan çeşide isim verilmesi esasları

MADDE 10 – (1) Kayıt altına alınan çeşide; çeşit sahibinin önerisi dikkate alınarak tescil veya STK komiteleri tarafından bir isim verilir. Çeşidin isimlendirilmesinde aşağıdaki hususlar esas alınır.

a) Çeşit ismi, bir veya birden fazla kelimedenden oluşabileceği gibi, kelime oluşturmeyen harfler veya rakamlar bu isme eklenebilir.

b) Aldanmaya veya karışıklığa neden olmamalı, başka bir çeşidin ismi ile aynı veya karıştırılmaya müsait olmamalıdır.

c) Kanunlara aykırı, çirkin, uygunsuz veya saldırgan ifadeli olmamalı, içindeki harf veya harfler de böyle anlamlar için kullanılmış olmamalıdır.

ç) Kayıt tarihinde kanunlarla ve ilgili mevzuatla yasaklanmış bir isim veya kelime olmamalıdır.

d) Ülkemizde veya yabancı bir ülkede mevcut, aynı botanik türlere ait kayıt altında olan bir çeşidin ismi olmamalıdır.

e) Çeşitlere kaydın yapıldığı tarihte yaşayan bir şahsın veya kayıt tarihinden geriye on yıl içinde ölen bir kişinin adı, kendisi veya mirasçısının yazılı izni alınmadan verilemez.

f) Yazılı olarak izni alınmadan bir hükmi şahsiyet, organizasyon veya kurumun ismi verilemez.

g) Ülke, şehir veya yer adları verilemez.

ğ) Yabancı ülkede kayıt edilmiş olan çeşitler, Ülkemizde kayıt altına alındıkları takdirde, bunlara kendi orijinal isimleri verilir. Aynı veya benzer bitki türleri içinde benzer isimde başka bir çeşidin kayıt altında olması veya ismin bu madde hükümlerine aykırı olması durumunda, bu çeşitlere farklı bir isim verilir.

h) Çeşit kayıt altına alındıktan sonra, teknik veya hukuki zorunluluklar dışında, isim değişikliği yapılmaz. Teknik veya hukuki zorunlulukların belgelenmesi ile yapılacak başvurular STK Komitesi veya tescil komiteleri tarafından değerlendirilir.

ı) 8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun kapsamında koruma altına alınan aynı çeşit veya hatlara ait isimler farklı olamaz. İsim farklılığının söz konusu olması durumunda 5042 sayılı kanun kapsamında koruma altındaki isim esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarla Bitkileri Türlerine Ait Çeşitlerin Kayıt Altına Alınması

Tarla bitkileri tür listesi

MADDE 11 – (Değişik:RG-17/12/2009-27435)

(1) Kayıt altına alınabilecek tarla bitkileri türleri listesi Genel Müdürlükçe yayımlanır.

Başvuru öncesi deneme süreleri

MADDE 12 – (1) Bitki çeşitlerinin kayıt altına alınması için aday çeşitler, başvuru öncesi denemelere alınır. Bu denemeler tek yıllık tarla bitkisi türlerinde, çeşit adayının gelişme tabiatına uygun, eş zamanlı, en az iki lokasyonda, bir yetiştirme sezonu veya tek lokasyonda en az iki yetiştirme sezonu, çok yıllık tarla bitkisi türlerinde en az iki yetiştirme sezonu ve iki lokasyonda kurulur.

Tarla bitkilerinde başvuru

MADDE 13 – (1) (Değişik:RG-17/12/2009-27435) 5 inci maddenin birinci fıkrası (b) bendinde yer alan “Çeşide ait teknik bilgiler ve belgeler” kısmı, hibrit çeşitler dışındaki tarla bitkisi türlerinde, aşağıdaki bilgi ve belgelerden oluşur.

a) Çeşit, yurt içinde veya yurt dışında tescil edilmemiş veya FYD testleri UPOV kurallarına göre yapılmayan bir ülkede tescil edilmiş ise;

1) Başvuru öncesi deneme raporu,

2) Teknik Soru anketi,

3) Varsa fotoğraf, slayt ve benzeri dokümanlar,

4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosunda onaylı tercümeleri,

5) Yetki belgesi

başvuru dosyasında yer alır.

b) Çeşit, yurt dışında FYD testleri UPOV kurallarına uygun olarak yapılan, UPOV üyesi bir ülkede tescil edilmiş ise;

1) Başvuru öncesi deneme raporu,

2) Çeşit Özellik Belgesi,

- 3) Varsa fotoğraf, slayt ve benzeri dokümanları,
  - 4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,
  - 5) Yetki belgesi,
- başvuru dosyasında yer alır.

Mısır ve ayçiçeği türlerinde başvuru

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-17/12/2009-27435) 5 inci maddenin birinci fıkrası (b) bendinde yer alan “Çeşide ait teknik bilgiler ve belgeler” kısmı, mısır ve ayçiçeği türlerinde aşağıdaki bilgi ve belgelerden oluşur.

a) Çeşit, yurt içinde veya yurt dışında tescil edilmemiş veya FYD testleri UPOV kurallarına göre yapılmayan bir ülkede tescil edilmiş ise;

1) Hibride ve ana-baba hatlarına ait teknik soru anketi. Ana ve baba hatlardan herhangi birinin veya her ikisinin daha önce ülkemizde kayıt altına alınmış olması durumunda, hatlara ait teknik soru anketi verilmez. Ana ve baba hatlardan herhangi biri veya her ikisi daha önce UPOV’a üye bir ülkede tescil edilmiş ise tescilli olan hatlara ait çeşit özellik belgesi,

- 2) Başvuru öncesi deneme raporu,
  - 3) Yetki belgesi,
  - 4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,
  - 5) Varsa fotoğraf, slayt ve benzeri dokümanları,
- başvuru dosyasında yer alır.

b) Çeşit, yurt dışında FYD testleri UPOV kurallarına uygun olarak yapılan, UPOV üyesi bir ülkede tescil edilmiş ise;

- 1) Hibride ve ana-baba hatlarına ait Çeşit Özellik Belgesi,
  - 2) Başvuru öncesi deneme raporu,
  - 3) Yetki belgesi,
  - 4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,
  - 5) Varsa fotoğraf, slayt ve benzeri dokümanlar,
- başvuru dosyasında yer alır.

Tarla bitkilerinde başvuru ve toplantı tarihleri

MADDE 15 – (Değişik:RG-12/5/2012-28290)

(1) Tarla bitkisi türlerinde çeşit tescil ve/veya üretim izni başvuru zamanları ile toplantı tarihleri aşağıda belirtilmiştir.

“a) Yazlık ekimler için;

- 1) Tescil başvuruları aralık ve ocak aylarında,
  - 2) Tescil toplantıları mart veya nisan aylarında,
  - 3) Üretim izni başvurusu aralık ve ocak aylarının ilk haftasında,
  - 4) Üretim izni toplantısı aralık ve ocak aylarının son haftasında,
- yapılır.

b) Kışlık ekimler için;

- 1) Tescil başvuruları temmuz ve ağustos aylarında,
  - 2) Tescil toplantıları mart ve nisan aylarında,
  - 3) Üretim izni başvurusu temmuz ve ağustos aylarının ilk haftasında,
  - 4) Üretim izni toplantısı temmuz ve ağustos aylarının son haftasında,
- yapılır.

c) Yeşil alan çim bitkileri için;

- 1) Tescil başvuruları aralık ve ocak aylarında,
  - 2) Tescil toplantıları mart veya nisan aylarında,
  - 3) Üretim izni başvurusu aralık ve ocak aylarının ilk haftasında,
  - 4) Üretim izni toplantısı aralık ve ocak aylarının son haftasında,
- yapılır.

(2) Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki yurt dışında kayıtlı ana-baba hatlar ile 16 ncı maddesinin altıncı fıkrası kapsamındaki yurt dışı kayıtlı çeşitlerde, tescil başvurusu ve toplantısı üretim izni dönemlerinde yapılır.

Tarla bitkilerinde tescil denemeleri

MADDE 16 – (1) Çeşit, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki bir çeşit ise, tescil denemelerinde FYD ve TDÖ, TTSM tarafından eş zamanlı olarak yürütülür.

a) FYD en az bir lokasyonda ve iki yetiştirme sezonu kurulur.

b) TDÖ, tek yıllık türlerde en az üç lokasyonda iki yetiştirme sezonu, çok yıllık türlerde en az üç lokasyonda üç yetiştirme sezonu kurulur.

(2) Çeşit 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bir çeşit ise, tescil denemelerinde FYD ve TDÖ, TTSM tarafından eş zamanlı olarak yürütülür.

a) FYD en az bir lokasyonda, iki yetiştirme sezonu kurulur. Ana ve baba hatlardan herhangi biri veya her ikisi daha önce tescil edilmiş ise FYD ne alınmaz.

b) TDÖ, hibrit çeşitle, Bakanlık tarafından ilgili bitki türünde yayımlanmış olan teknik talimata göre, en az üç lokasyonda iki yetiştirme sezonu kurulur.

(3) Çeşit, 13 ve 14 üncü maddelerin birinci fıkralarının (b) bentleri kapsamında ise, Bakanlık tarafından ilgili bitki türünde yayımlanmış olan teknik talimata göre sadece TDÖ kurulur. TTSM tarafından yapılan TDÖ de, çeşide ait karakterler ile Çeşit Özellik Belgesinde belirtilen karakterler arasında uyumsuzluk görülmesi durumunda, çeşit sahibi, durumdan yazılı olarak haberdar edilir. Bu durumda, çeşit sahibi FYD ne de başvuru yapar. TDÖ tek yıllık türlerde en az üç lokasyonda iki yetiştirme sezonu, çok yıllık türlerde en az üç lokasyonda üç yetiştirme sezonu kurulur.

(4) 5042 sayılı Kanun kapsamında yurt içinde koruma altına alınmış çeşitler, bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında denemelere alınır.

(5) **(Ek:RG-17/12/2009-27435)** Tarla bitkilerine ait tür listesinde belirtilen yeşil alan çim bitkileri ile tıbbi ve aromatik bitki türlerinde bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre başvuru yapılır. Bu türler sadece FYD testleri sonuçlarına göre tescil edilir.

(6) **(Ek:RG-12/5/2012-28290)** Tarla bitkilerine ait tür listesinde belirtilen tütün, yeşil alan çim bitkileri ile tıbbi ve aromatik bitki türlerinde; çeşit yurt dışında FYD testleri UPOV kurallarına uygun olarak yapılan UPOV üyesi bir ülkede tescil edilmişse çeşitler, tescil edildiği ülkenin yetkili kuruluşundan FYD test raporu ve özellik belgesinin aslı temin edilerek TTSM'ne başvurulması halinde tescil komitesi tarafından kayıt altına alınır.

Mısır ve ayçiçeği dışındaki hibrit türler

MADDE 17 – (1) Mısır ve ayçiçeği dışındaki hibrit türlerde, teknik bilgiler ve belgeler kısmı 14 üncü madde hükümlerine göre hazırlanır. Bu madde kapsamındaki türlerde tescil denemeleri 16 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine göre yürütülür. Bu türlerde ana ve baba hatların FYD si kurulmaz. Hibrit çeşidin tescil edilmesi halinde, hibriti oluşturan ebeveynler, çeşit sahibinin başvuru dosyasında bulunan teknik soru anketlerinde belirtilen özellikleri esas alınarak tescil edilirler. Bu madde kapsamında tescil edilen ebeveynler çeşit listelerine alınmaz.

Denemelerin değerlendirilmesi

MADDE 18 – (1) 16 ncı madde kapsamındaki denemelerde iki yetiştirme sezonunu tamamlayan ve farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşit adayları, TDÖ sonuçları ile birlikte değerlendirmeye alınır. Bu çeşitler hakkında TTSM tarafından ilgili Tarla Bitkileri Tescil Komitesine sunulmak üzere çeşit tescil raporu hazırlanır.

(2) Birinci veya ikinci yetiştirme sezonunda FYD testlerinde çeşide ait herhangi bir problem ortaya çıkması durumunda, FYD testleri üçüncü yetiştirme sezonunda da devam eder. FYD testlerinde başarısız olan çeşit adayları, değerlendirmeye alınmaz. Bu durum çeşit sahibine yazılı olarak bildirilir.

Hibrit mısır ve ayçiçeği denemelerinin değerlendirilmesi

MADDE 19 – (1) 16 ncı madde kapsamındaki denemelerde iki yetiştirme sezonunu tamamlayan çeşit adayları ve ana-baba hatları değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşitler, TDÖ sonuçlarına göre değerlendirmeye alınırlar. Bu çeşitler hakkında, TTSM tarafından çeşit tescil raporu hazırlanarak, tarla Bitkileri Tescil Komitesine sunulur.

(3) Birinci veya ikinci yetiştirme sezonunda FYD de çeşide veya ana-baba hatlarına ait herhangi bir problem ortaya çıkması durumunda, FYD üçüncü yetiştirme sezonunda da devam eder. FYD de çeşit adayları ile bunları oluşturan ana veya baba hatları başarısız olması durumunda değerlendirmeye alınmaz. Bu durum çeşit sahibine yazılı olarak bildirilir.

Tarla Bitkileri Tescil Komitesinin kuruluş ve çalışma esasları

MADDE 20 – (1) TTSM tarafından hazırlanan tescil raporları, her yıl mart ve nisan aylarında Tarla Bitkileri Tescil Komitesi'ne katılacak üyelerinin bulunduğu kuruluşlara, toplantı davet yazısı ile birlikte gönderilir.

(2) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Tarla Bitkileri Tescil Komitesi, TTSM'nden iki, Genel Müdürlükten, Ziraat Fakültelerinden, Kamu Tarımsal Araştırma Kuruluşlarından, Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliğinden, Bitki Islahçıları Alt Birliğinden, ürün ile ilgili sanayi sektöründen ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden birer temsilciden oluşur.

(3) Tarla Bitkileri Tescil Komitesi toplantısına çeşit sahibinin davet edilmesinin yanı sıra, kamu tarımsal araştırma kuruluşlarından en az birisinin bitki ıslahı yapan tarımsal araştırma kuruluşu olması şartıyla, zirai mücadele ve teknoloji konularında çalışan araştırma kuruluşları ve danışman üye davet edilebilir. Komiteye

davet edilen kuruluşlar, davet yazısını aldıktan sonra, tescili teklif edilen çeşidin türüne göre, konuda uzman, ziraat mühendisini belirleyerek görevlendirir.

(4) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Tarla Bitkileri Tescil Komitesi, en az yedi asil üyenin mevcut olmasıyla toplanır. Toplantıda;

a) Sadece asil üyeler oy kullanabilir. Danışman olarak davet edilenler görüşmelere katılabilir ancak oy kullanamazlar.

b) Her toplantıda asil üyeler arasından bir başkan seçilir. Toplantının yazmanlığı TTSM tarafından yürütülür.

c) TTSM toplantıda çeşitle ilgili raporları sözlü olarak takdim eder. Toplantıda, çeşit sahibi de çeşitle ilgili açıklamalarda bulunabilir. Oylama sırasında çeşit sahibi dâhil olmak üzere, toplantı salonunda komite üyeleri dışında hiç kimse bulunmaz. Kararı, Tarla Bitkileri Tescil Komitesi verir.

ç) Tescil kararı, toplantıya katılan asil üyelerin üçte ikisinden oluşan çoğunluğunun olumlu oyu ile alınır. Toplantıda çeşitler ayrı ayrı oylanır. Çeşide, 10 uncu maddede belirtilen esaslar dahilinde bir isim verilir ve çeşit bu isimle tescil edilir.

d) **(Değişik:RG-12/5/2012-28290)** Görüşülüp eksiklikleri nedeniyle tescili veya üretim izni reddedilen bir çeşidin sahibi, aynı oturumda karara itiraz ettiği takdirde, itiraz dikkate alınır. Tarla Bitkileri Tescil Komitesi, karara neden olan eksikliklerin giderilebileceği kanaatini taşıyorsa, çeşit eksikliklerin giderilmesinden sonra, yeniden başvuru yapılmak şartıyla yazlık denemeler için nisan, kışlık denemeler için eylül aylarında yapılacak Tarla Bitkileri Tescil Komitesinde yeniden görüşülebilir. Bu toplantı sonucunda alınan karar kesinlik kazanır.

e) Tarla Bitkileri Tescil Komitesi tarafından görüşülerek tescil edilmeyen çeşitler, FYD testleri sonuçları olumlu ise, toplantı tarihinden itibaren otuz gün içinde çeşit sahibi tarafından talep edilmesi durumunda, TTSM tarafından her yıl yayımlanan Alt Listeye alınırlar.

f) Toplantının her oturumu için bir protokol düzenlenir. Çeşidin tescil edilip edilmediğine dair alınan kararlar, nedenleri ile birlikte bu protokolda yer alır. Protokoller, oy hakkı sahipleri tarafından imza edilerek, kabul, ret veya çekimser kaldıkları belirtilir.

g) Tescil komitesi tarafından kayıt altına alınmasına karar verilen çeşitler TTSM tarafından ilgili kuruluşlara ve çeşit sahibine gönderilir. Toplantıda reddedilen çeşitler başvuru sahibine bildirilir.

ğ) Tescil komitesi tarafından görüşülerek tescil edilmeyen çeşitler için, yeniden yapılan başvuru öncesi denemeleri sonucunda ekonomik değer ifade eden yeni bir özelliğinin ortaya çıkması halinde tescil isteği ile TTSM ne bir kez daha başvurulabilir.

(5) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Tarla Bitkileri Tescil Komitesi, tescil raporu sunulan çeşitlerden, farklı, yeknesak, durulmuş olduğu, ekonomik değeri olan bir veya birkaç karakter itibarıyla TDÖ deki standart çeşitler ortalamasına eşdeğer veya üstünlük gösterdiği belirlenen çeşidi bütün yönleriyle birlikte değerlendirir. Değerlendirmede; verim, erkencilik, hastalık ve zararlılara, depo ve nakliyyeye dayanıklılık, fabrikasyona ve mekanizasyona elverişlilik, iç ve dış pazarlarda aranan kalite standartlarına uygunluk gibi her bitki türüne ait teknik talimatlarda ayrıntıları verilen hususlar ekonomik değer olarak kabul edilir. Değerlendirme sonucunda uygun görülen çeşit adayları tescil komitesi tarafından tescil edilir.

Tarla bitkilerinde üretim izni verilmesi esasları

MADDE 21 – (1) Tarla bitkileri türlerine ait çeşitlere üretim izni, 20 nci maddede belirtilen Tarla Bitkileri Tescil Komitesi tarafından verilir.

(2) Bir çeşide üretim izni aşağıdaki esaslar dahilinde verilir.

a) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Çeşit sahibi tarafından TTSM ne yapılan tescil başvurusunun kabul edilmiş olması gerekir.

b) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Başvuru, 5 inci maddenin birinci fıkrasında bahsedilen belgelerin çoğaltılmasından oluşan dokuz adet dosya ile yapılır. Çeşide ait belgelerin asılları tescil dosyasında bulunur.

c) Tohumluk üretici kuruluşlar, başvuru öncesi denemelerini bir araştırma kuruluşuna yaptırır.

ç) Çeşit, üretim izni alma talebiyle başvuran kuruluş tarafından Tarla Bitkileri Tescil Komitesine sözlü olarak takdim edilir.

d) Bitki çeşitlerine tescil denemeleri süresince üretim izni verilir. Tescil deneme sonuçları olumsuz olan çeşitlerin üretim izinleri sona erer.

e) Üretim izni verilen çeşidin isimlendirilmesi 10 uncu maddeye göre yapılır.

f) Çeşit 14 üncü maddenin birinci fıkrası (b) bendi kapsamında bir çeşitse, Çeşit Özellik Belgesi bulunan yurt dışı tescilli ebeveyn hatlar için tescil başvurusu yapılır. Bu hatlar, Tarla Bitkileri Tescil Komitesinde görüşülerek tescil edilir.

g) Üretim izni almış bir çeşide, ikinci kez üretim izni verilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sebze Türlerine Ait Çeşitlerin Kayıt Altına Alınması

Sebze türleri listesi

MADDE 22 – (1) (Değişik:RG-17/12/2009-27435) Kayıt altına alınabilecek sebze türleri listesi Genel Müdürlükçe yayımlanır.

Ön denemeler

MADDE 23 – (Değişik:RG-17/12/2009-27435)

(1) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren çeşitler için; çeşit sahibi, teknik soru anketinin ve diğer belgelerin yer aldığı başvuru dosyası ile TTSM ye başvurur. Tohumluk üretici kuruluşlar, kayıt ettirme yetkisini aldıkları çeşitlerin teknik soru anketini, çeşidin ıslahçısından temin ederler. FYD testleri TTSM tarafından yapılan çeşitlerde ön deneme şartı aranmaz.

(2) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren çeşitler için, başvuru öncesinde çeşit sahibi tarafından, en az bir lokasyonda bir yetiştirme sezonu ön deneme kurulur. Denemede, çeşidin teknik soru anketindeki veya Çeşit Özellik Belgesindeki özelliklerini belirleme ya da doğrulama amacıyla kontrol veya benzer çeşitler kullanılır. Çeşit sahibi kuruluş, deneme yeri ve planını TTSM ne bildirir. TTSM yıllık programlar dahilinde denemeleri kontrol ederek teknik rapor düzenler.

Sebze türlerinde başvuru

MADDE 24 – (1) (Değişik:RG-17/12/2009-27435) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Çeşide ait teknik bilgiler ve belgeler” kısmı, sebze türleri için aşağıdaki bilgi ve belgelerden oluşur.

a) Çeşit, yurt içinde veya yurt dışında tescil edilmemiş veya FYD testleri UPOV kurallarına göre yapılmayan bir ülkede tescil edilmiş ise;

- 1) Teknik soru anketi,
- 2) Yetki belgesi,
- 3) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,
- 4) Çeşidi tanımlayıcı resim, slayt ve diğer belgeler, başvuru dosyasında yer alır.

b) Çeşit, yurt dışında FYD testleri UPOV kurallarına uygun olarak yapılan, UPOV üyesi bir ülkede tescil edilmiş ise;

- 1) Çeşit Özellik Belgesi,
- 2) Ön deneme hakkında TTSM tarafından hazırlanmış teknik rapor,
- 3) Yetki belgesi,
- 4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,
- 5) Çeşidi tanımlayıcı resim, slayt ve diğer belgeler, başvuru dosyasında yer alır.

(2) **(Değişik:RG-12/5/2012-28290)** Sebze türlerinde, STK ve üretim izni başvuru zamanları ve toplantı tarihleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) STK deneme başvuruları şubat, mayıs, ekim aylarında,
- b) STK ve üretim izni başvuruları şubat, mayıs, ekim aylarının ilk haftasında,
- c) STK komite ve üretim izni toplantıları şubat, mayıs, ekim aylarının son haftasında.

(3) **(Mülga:RG-12/5/2012-28290)**

STK denemeleri

MADDE 25 – (1) Sebze türlerinde FYD, en az bir lokasyonda iki yetiştirme sezonu kurulur.

(2) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki çeşitler TTSM tarafından veya TTSM koordinatörlüğünde kurulan FYD ye göre değerlendirilir.

(3) İki yetiştirme sezonundaki sonuçlara göre FYD de farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşit adayları hakkında STK raporu hazırlanır.

(4) Bir çeşide üretim izni verilmişse, birinci yetiştirme sezonu FYD de başarısız olması durumunda çeşit sahibi TTSM tarafından bilgilendirilir.

(5) Birinci veya ikinci yetiştirme sezonunda FYD de çeşide ait herhangi bir problem ortaya çıkması durumunda, FYD üçüncü yetiştirme sezonunda da devam eder. FYD de başarısız olan çeşit adayları değerlendirmeye alınmaz. Bu durum çeşit sahibine yazılı olarak bildirilir.

(6) **(Değişik:RG-12/5/2012-28290)** 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çeşitler ön denemelerin yapılmış olması ve bu denemelerin TTSM tarafından kontrollerinin yapılması, ön deneme raporlarının son bir yıla ait olması ve olumlu rapor yazılmış olması kaydıyla, STK Komitesi tarafından uygun görülmesi halinde kayıt altına alınır.

(7) STK Komitesi, 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çeşitlerin kayıt altına alınmasını reddettiği takdirde, STK Komitesinin eksikliği telafi edilebilir bir eksiklik olarak kabul etmesi halinde, başvuru sahibi belirlenen eksiklikleri tamamladıktan sonra tekrar başvuru yapabilir. STK Komitesi,

eksikliğin telafi edilemeyeceği görüşünde ise, bu çeşitler için 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında STK denemelerine başvurulabilir ve üretim izni talep edilebilir.

STK Komitesinin kuruluş ve çalışma esasları

MADDE 26 – (1) TTSM tarafından hazırlanan raporlar, her yıl mart ve nisan aylarında STK Komitesine katılacak üyelerinin bulunduğu kuruluşlara, toplantı davet yazısı ile birlikte gönderilir. STK Komitesi, Genel Müdürlükten bir, kamu tarımsal araştırma kuruluşlarından bir, TTSM'nden bir, ziraat fakültesinden bir, ilgili alt birlikten bir temsilciden oluşur.

(2) STK Komitesinin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Çeşit sahibi toplantıya davet edilir.

b) Her toplantıda üyeler arasından bir Başkan seçilir. Toplantının yazmanlığı, TTSM tarafından yürütülür.

c) TTSM temsilcisi toplantıda çeşitle ilgili raporu sözlü olarak takdim eder. Toplantıda, çeşit sahibi de çeşitle ilgili açıklamalarda bulunabilir. Oylama sırasında, çeşit sahibi dahil olmak üzere, toplantı salonunda STK Komitesi üyeleri dışında hiç kimse bulunmaz. Kararı, STK Komitesi verir.

ç) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** STK Komitesi en az dört asil üyenin mevcut olmasıyla toplanır. STK Komitesi kararı oy çokluğu ile alır. Toplantıda çeşitler ayrı ayrı oylanır. STK Komitesi, STK raporu sunulan çeşitlerden, mevcutlardan farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşidi kayıt altına alır. Çeşide, 10 uncu maddede belirtilen esaslar dahilinde bir isim verilir ve çeşit bu isimle kayıt altına alınır. Kayıt altına alınan çeşitler, STÇL'nde her yıl yayımlanır.

Sebze türlerinde üretim izni esasları

MADDE 27 – (1) Sebze çeşitlerine üretim izni, STK Komitesi tarafından verilir.

(2) Bir çeşide üretim izni aşağıdaki esaslar dahilinde verilir.

a) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Çeşit sahibi tarafından TTSM'ne yapılan STK başvurusunun kabul edilmesi gerekir.

b) Başvuru, 5 inci maddenin birinci fıkrasında bahsedilen üç ana kısımdaki belgelerin çoğaltılmasından oluşan beş adet dosya ile yapılır. Çeşide ait orijinal belgeler STK dosyasında bulunur.

c) Çeşit, çeşit sahibi tarafından STK Komitesine takdim edilir.

ç) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sebze çeşitlerine STK denemeleri süresince üretim izni verilir. STK deneme sonuçları olumsuz olan çeşitlerin üretim izinleri sona erer. 24 üncü maddenin (b) bendi kapsamındaki çeşitler için, TTSM'ne sadece STK başvurusunda bulunulur.

d) Üretim izni verilen çeşidin isimlendirilmesi 10 uncu maddeye göre yapılır.

e) Üretim izni almış bir çeşide ikinci kez üretim izni verilmez.

Süs bitkilerinin kayıt altına alınması

MADDE 28 – (1) Talep edilmesi halinde kayıt altına alınması amacıyla başvurusu yapılan süs bitkisi türleri, sebze türleri için belirlenen hükümlere göre kayıt altına alınır. Süs bitkilerinde FYD en az bir lokasyon ve bir yetiştirme sezonu yapılır.

(2) Kayıt edilen süs bitkileri, Süs Bitkileri Çeşit Listesinde yayımlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Meyve ve Asma Türlerine Ait Çeşitlerin Kayıt Altına Alınması

Meyve ve asma tür listesi

MADDE 29 – (Değişik:RG-17/12/2009-27435)

(1) Kayıt altına alınabilecek meyve ve asma türleri listesi Genel Müdürlükçe yayımlanır.

Meyve ve asma türlerinde başvuru

MADDE 30 – (1) **(Değişik:RG-12/5/2012-28290)** Başvuru sahibi, teknik soru anketinin ve diğer belgelerin yer aldığı başvuru dosyası ile TTSM'ne başvurur. Fidan üretici kuruluşlar kayıt ettirme yetkisini aldıkları çeşitlerin teknik soru anketini, çeşidin islahçısından temin ederler.

(2) TTSM, başvuru öncesi çeşit sahibi tarafından kurulan denemenin tescil denemesi olarak kabul edilip edilmeyeceğinin belirlenmesi amacıyla denemeyi kontrol etmek ve rapor hazırlamak üzere bir konu uzmanını görevlendirir. Görev sonrasında hazırlanan rapor olumlu ise çeşit sahibi denemeyi TTSM ile işbirliği içinde yürütür.

(3) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen "Çeşide ait teknik bilgi ve belgeler" kısmı aşağıdaki bilgi ve belgelerden oluşur.

a) Çeşit, yurt içinde veya yurt dışında tescil edilmemiş veya FYD testleri UPOV kurallarına göre yapılmayan bir ülkede tescil edilmiş ise;

1) Çeşit sahibi tarafından kurulan denemelerin TTSM tarafından değerlendirilebilir olduğuna dair rapor,

2) Teknik soru anketi,

3) Yetki belgesi,

4) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,

5) Çeşidi tanımlayıcı resim, slayt ve diğer belgeler,
başvuru dosyasında yer alır.

b) Çeşit, yurt dışında FYD testleri UPOV kurallarına uygun olarak yapılan, UPOV üyesi bir ülkede tescil edilmiş ise;

1) Çeşit Özellik Belgesi,

2) Yetki belgesi,

3) Yabancı dildeki belgelerin yeminli tercüme bürosundan onaylı tercümeleri,

4) Çeşidi tanımlayıcı resim, slayt ve diğer belgeler,
başvuru dosyasında yer alır.

(4) (**Değişik:RG-12/5/2012-28290**) Meyve ve asma türlerinde;

a) Tescil başvuruları şubat ve ekim aylarında,

b) Üretim izni başvurusu şubat ve ekim aylarının ilk haftasında,

c) Tescil ve üretim izni toplantısı şubat ve ekim aylarının son haftasında,

ç) Bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki yurt dışında kayıtlı çeşitlerde, tescil başvurusu ve toplantıları üretim izni dönemlerinde yapılır.

(5) Yukarıdaki belirtilen tescil başvurusu tarihi, üretim izni başvurusu yapılmayan çeşitlerde uygulanacak olan tarihtir. Üretim izni talep edilen çeşitlere ait başvurularda eş zamanlı olarak tescil başvurularının da üretim izni tarihlerinde yapılması gerekir.

(6) (**Ek:RG-17/12/2009-27435**) Meyve ve asma türlerinde, Meyve ve Asma Çeşit Listesinde yayımlanan bir çeşidin klonları için de kayıt başvurusunda bulunulabilir. Klonların kayıt altına alınması esasları, çeşitlerin kayıt altına alınması esasları ile aynıdır. Kayıt altına alınan klonlarda, çeşit isminin yanına, Meyve ve Asma Tescil Komitesi tarafından bir klon numarası verilir. Bu klonlar Meyve ve Asma Çeşit Listesinde yayımlanır.

Meyve ve asma tescil denemelerin değerlendirilmesi

MADDE 31 – (1) Meyve ve asma türlerinde FYD, en az bir lokasyonda iki ürün yılı kurulur.

(2) İki ürün yılındaki sonuçlara göre FYD de farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşit adayları hakkında tescil raporu hazırlanır.

(3) 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamındaki bir çeşide üretim izni verilmişse, çeşidin birinci ürün yılında FYD de başarısız olması durumunda, çeşit sahibi TTSM tarafından bilgilendirilir.

(4) Birinci veya ikinci ürün yılında FYD de çeşide ait herhangi bir problem ortaya çıkması durumunda, FYD üçüncü ürün yılında da devam eder. FYD de başarısız olan çeşit adayları değerlendirmeye alınmaz. Bu durum çeşit sahibine yazılı olarak bildirilir. FYD de başarısız olan çeşitlerin üretim izinleri sona erer.

Meyve ve asma türlerinin kayıt altına alınması

MADDE 32 – (1) 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çeşitler, Meyve ve Asma Tescil Komitesi tarafından uygun görülmesi halinde herhangi bir denemeye gerek kalmaksızın kayıt altına alınır.

(2) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Meyve ve Asma Tescil Komitesi, 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çeşitlerin tescil edilmesini reddettiği takdirde Meyve ve Asma Tescil Komitesinin eksikliği telafi edilebilir bir eksiklik olarak kabul etmesi halinde, çeşit sahibi belirlenen eksiklikleri tamamladıktan sonra, çeşit toplantı tarihinden sonra yapılacak Meyve ve Asma Tescil Komitesinde tekrar görüşülür. Meyve ve Asma Tescil Komitesi eksikliğin telafi edilemeyeceği kanaatinde ise bu çeşitler için 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında tescil denemelerine başvurulabilir. Çeşit sahibi bu çeşitler için tescile başvurmak şartı ile üretim izni talep edebilir.

Meyve ve Asma Tescil Komitesinin kuruluş ve çalışma esasları

MADDE 33 – (1) TTSM tarafından hazırlanan tescil raporları, her yıl mart ve nisan aylarında Meyve ve Asma Tescil Komitesine katılacak üyelerinin bulunduğu kuruluşlara, toplantı davet yazısı ile birlikte gönderilir. Meyve ve Asma Tescil Komitesi, Genel Müdürlükten bir, kamu tarımsal araştırma kuruluşlarından bir, TTSM den bir, ziraat fakültesinden bir, ilgili alt birlikten bir temsilciden oluşur.

(2) Meyve ve Asma Tescil Komitesinin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Çeşit sahibi toplantıya davet edilir.

b) Her toplantıda üyeler arasından bir başkan seçilir. Toplantının yazmanlığı, TTSM tarafından yürütülür.

c) TTSM toplantıda çeşitle ilgili raporu sözlü olarak takdim eder. Toplantıda, çeşit sahibi de çeşitle ilgili açıklamalarda bulunabilir. Oylama sırasında çeşit sahibi dahil olmak üzere, toplantı salonunda Meyve ve Asma Tescil Komitesi üyeleri dışında hiç kimse bulunmaz. Kararı, Meyve ve Asma Tescil Komitesi verir.

ç) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Meyve ve Asma Tescil Komitesi en az dört asil üyenin mevcut olmasıyla toplanır. Karar oy çokluğu ile alınır. Toplantıda çeşitler ayrı ayrı oylanır. Çeşide, 10 uncu maddede belirtilen esaslar dâhilinde bir isim verilir ve çeşit bu isimle tescil edilir.

d) Meyve ve Asma Tescil Komitesi, tescil edilmesi istenen çeşitlerden, mevcutlardan farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilen çeşidi tescil eder.

e) Kayıt altına alınan çeşitler Meyve ve Asma Çeşit Listesinde her yıl yayımlanır.

Meyve ve asma türlerinde üretim izni esasları

MADDE 34 – (1) Meyve ve asma çeşit ve anaçlarına üretim izni, Meyve ve Asma Tescil Komitesi tarafından verilir.

(2) Bir çeşide üretim izni aşağıdaki esaslar dahilinde verilir.

a) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Çeşit sahibi tarafından TTSM ne yapılan tescil başvurusunun kabul edilmiş olması gerekir.

b) Başvuru, 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelerin çoğaltılmasından oluşan 5 adet dosya ile yapılır. Çeşide ait belgelerin asılları tescil dosyasında bulunur.

c) Çeşit, üretim izni alma talebiyle çeşit sahibi tarafından Meyve ve Asma Tescil Komitesine takdim edilir.

ç) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Meyve ve asma çeşitlerine tescil denemeleri süresince sadece damızlık parsel kurulması amacıyla üretim izni verilir. Tescil deneme sonuçları olumsuz olan çeşitlerin üretim izinleri sona erer.

d) Üretim izni verilen çeşidin isimlendirilmesi 10 uncu maddeye göre yapılır.

e) Üretim izni almış bir çeşide, ikinci kez üretim izni verilmez.

ALTINCI BÖLÜM

Bitki Türlerine Ait Çeşitlerin Listelenmesi

Kayıt listeleri

MADDE 35 – (1) Bitki çeşitleri;

a) Alt Liste,

b) Milli Çeşit Listesi,

c) Standart Tohumluk Çeşit Listesi,

ç) Meyve ve Asma Çeşit Listesi,

d) Süs Bitkileri Çeşit Listesi,

e) Tavsiye Listesi

ile kayıt altına alınır.

(2) Bitki çeşitlerini kayıt altına aldırarak gerçek veya tüzel kişiler, çeşidin muhafazasından sorumludur. Çeşidin muhafazasından birden fazla kişi veya kuruluşun sorumlu olduğu durumlarda bu kişi veya kuruluşların isimleri TTSM tarafından kütükte muhafaza edilir.

Alt Liste

MADDE 36 – (1) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Alt Liste; Tarla bitkisi türlerine ait çeşitlerin TDÖ dışında, FYD testlerinde, farklı, yeknesak ve durulmuş olduğu tespit edilenlerin kayıt altına alındığı listedir.

(2) Çeşit sahibi Alt Listeye alınmış bir çeşit için sonraki yıllarda, TDÖ ye tekrar başvuramaz.

(3) Alt Listede kayıt altına alınan çeşitlerin yurt içinde ticareti yapılamaz. Çeşitlerin listede kalış süresi on yıldır. Alt Liste her yıl haziran ayında TTSM tarafından yayımlanır.

Milli Çeşit Listesi

MADDE 37 – (1) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** Milli Çeşit Listesi tarla bitkisi türlerine ait çeşitlerin kayıtlı olduğu listedir. Bitki çeşitleri bu listeye ticaretinin ve tohumluk üretimlerinin yapılabilmesi amacı ile alınır. 14 üncü madde kapsamında Milli Çeşit Listesine alınan çeşitlere ait ebeveyn hatlar, ait oldukları türlere ait bölümün sonunda ayrı bir liste halinde yayımlanır. Daha önce kayıt altına alınan bir hattın, bir başka çeşit sahibi tarafından listeye alınması talebi ile başvuru yapılmışsa, bu hattın Çeşit Özellik Belgesinin TTSM kütüğünde bulunması halinde ikinci bir kayıt yapılmaz. TTSM bu kapsamda aynı ismi taşıyan iki ayrı başvurudaki hattın özellik belgelerinin farklı olması durumunda, sonraki başvuruya ait hattı FYD testlerine alır. Hatlara ait kayıtlar saklı tutulur ve herhangi bir şekilde açıklanmaz. Çeşitlere ait kayıtlar ve toplantı tutanakları ücretini yatırmak suretiyle talep edenlere verilebilir.

(2) Üretim izni verilen çeşitler TTSM internet sitesinde yayımlanarak her üretim izni toplantısı sonrasında güncellenir. Bu çeşitler, Milli Çeşit Listesinde yayımlanmış sayılır.

(3) Milli Çeşit Listesi, her yıl haziran ayında TTSM tarafından yayımlanır.

Standart Tohumluk Çeşit Listesi

MADDE 38 – (1) **(Değişik:RG-17/12/2009-27435)** STÇL, sebze türlerine ait çeşitlerin kayıtlı olduğu listedir. Sebze çeşitleri bu listeye, standart tohumluk üretimi veya sertifikalı tohumluk üretimleri ile ticaretinin yapılabilmesi amacı ile alınır. STÇL her yıl haziran ayında TTSM tarafından yayımlanır.

(2) Üretim izni verilen çeşitler TTSM internet sitesinde yayımlanarak her üretim izni toplantısı sonrasında güncellenir. Bu çeşitler STÇL de yayımlanmış sayılır.

Meyve ve Asma Çeşit Listesi

MADDE 39 – (1) (Değişik:RG-17/12/2009-27435) Meyve ve Asma Çeşit Listesi meyve türlerine ait çeşitlerin kayıtlı olduğu listedir. Bitki çeşitleri bu listeye çeşit ve anaçlara ait üretim materyalleri ve fidanların sertifikalı üretimleri ile ticaretinin yapılabilmesi amacı ile alınır. Meyve ve Asma Çeşit Listesi her yıl haziran ayında TTSM tarafından yayımlanır.

(2) Üretim izni verilen çeşitler, TTSM internet sitesinde yayımlanarak her üretim izni toplantısı sonrasında güncellenir. Üretim izni verilen çeşitler Meyve ve Asma Çeşit Listesinde yayımlanmış sayılır.

Süs Bitkileri Çeşit Listesi

MADDE 40 – (1) 28 inci madde hükümlerine göre kayıt altına alınan süs bitkisi çeşitlerinin kayıtlı olduğu listedir. Süs Bitkisi Çeşit Listesi her yıl haziran ayında TTSM tarafından yayımlanır.

(2) Üretim izni verilen çeşitler, TTSM internet sitesinde yayımlanarak her üretim izni toplantısı sonrasında güncellenir. Bu çeşitler Süs Bitkileri Çeşit Listesinde yayımlanmış sayılır.

Tavsiye Listesi

MADDE 41 – (1) Tavsiye Listesi yayımlanma esasları Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Listeden çıkarma

MADDE 42 – (1) Kayıt listelerinde yayımlanan çeşitlerden;

- a) Kayıt süresi uzatılmayan ve standart numunesi süresinde yenilenmeyen,
- b) İncelemeler sonunda çeşidin artık farklı, yeknesak ve durulmuş olmadığı kanıtlanan,
- c) Çeşit sahibi tarafından talep edilen,
- ç) Türlerin ya da çeşitlerin yetiştirilmesinde bitki sağlığı açısından zararlı olabileceği veya insan sağlığı ya da çevre için risk teşkil edebileceği resmi kurumlarca yapılan testlerle tespit edilen çeşitler kayıt listelerinden çıkarılır.

Listelerde olmayan türler

MADDE 43 – (Değişik:RG-17/12/2009-27435)

(1) Listelerde yer almayan türlere ait çeşitlerin kayıt altına alma işlemleri, bu Yönetmelik hükümlerine göre TTSM tarafından teknik gerekliliklerin tamamlanmasından sonra başlatılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşları Başvuru, Kuruluş ve Denetleme Esasları

Başvuru esasları

MADDE 44 – (1) Bitki ıslahına ve/veya çeşit geliştirilmesine ilişkin araştırmalar üzerinde çalıştığını beyan eden özel sektör kuruluşlarından, özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olmak isteyenler, faaliyet yürütmek istediği bitki grubunun belirtildiği başvuru dilekçesi ve aşağıda belirtilen şartların belgelendirildiği başvuru dosyasının orijinali ve dört kopyası ile Genel Müdürlüğe başvururlar.

(2) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu başvuru şartları şunlardır.

- a) Ticaret sicil kaydı olmak.
- b) 47 nci maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getireceğine dair taahhütname imzalamış olmak.
- c) Üzerinde çalıştığı bitki grubu ile ilgili olarak, arazi, sera, laboratuvar, depo, bina, alet ve ekipmanlar ve personel ile ilgili Bakanlıkça belirlenen hususları yerine getirmek.

ç) Başvuru ücretini yatırmış olmak.

d) Araştırmalarını, bitki grubunun gerektirdiği yeterli sayıda konu uzmanı teknik personel tarafından yürütmek. Bu teknik personelden en az üçünün ziraat mühendisi ve bunlardan en az birinin bitki çeşitlerinin ıslahı konusunda 3 yıl bir araştırma kuruluşunda çalışmış veya Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği bitki ıslahı ile ilgili kamu yararına çalışan kuruluşların üç ay süreli teorik ve uygulamalı olarak düzenlendiği kursta başarılı olmuş veya bitki ıslahı konusunda yüksek lisans veya doktora yapmış olduğunu belgelendirmek ve bu teknik personellerin istihdamı ile ilgili belgeleri ibraz etmek.

(3) Araştırma kuruluşların üzerinde çalıştığı bitki gruplarına göre sahip olması gereken arazi, sera, laboratuvar, depo, bina, alet ve ekipmanlar ile çalıştırması gereken personel miktarları, Bakanlıkça belirlenir.

Başvurunun incelenmesi ve tespit yapılması

MADDE 45 – (1) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu başvurusunda bulunan ve başvurusu kabul edilen kuruluşlara, Genel Müdürlük tarafından görevlendirilecek bir komisyon tarafından yerinde tespit yapılır. Başvuru dosyasında eksiklik tespiti halinde dosya Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibine iade edilir.

(2) Genel Müdürlük, başvuruda bulunan kuruluşun, belirtilen şartlara haiz olup olmadığını mahallinde incelemek ve karar vermek üzere inceleme komisyonu kurar ve görevlendirir. İnceleme komisyonu Genel

Müdürlükten bir, kamu tarımsal araştırma kuruluşlarından bir, TTSM'nden bir, ziraat fakültesinden bir, il müdürlüğünden bir temsilciden oluşur.

(3) İnceleme komisyonuna davet edilen kuruluşlar, davet yazısını aldıktan sonra, başvuran kuruluşun çalışma konusuna göre, konu uzmanı bir ziraat mühendisinin komisyona iştirakini sağlar.

(4) İnceleme komisyonunun çalışma esasları şunlardır.

a) Komisyon, üye tam sayısı ile çalışır.

b) Komisyon üyelerinin arasından bir başkan seçilir. Komisyonun yazmanlığı TTSM'den katılan üye tarafından yapılır.

c) Komisyon, yerinde inceleme yapar, varsa kuruluşun çalışma konularına uygun olarak kurmuş olduğu denemeleri ve bunlara ait kayıtları kontrol eder ve 44 üncü maddede belirtilen şartlara haiz olup olmadığını tespit eder.

ç) İnceleme komisyonu kararlarını oybirliği ile alır. Komisyonun kararı hakkında gerekçeli bir rapor düzenlenir. Raporu başkan ve üyeler imzalar.

d) Komisyonunda oy birliği sağlanamadığı takdirde, olumsuz görüş belirten üyelerin görüşleri rapora eklenir. Rapor üyeler tarafından imzalanır.

e) Komisyonun tespit ettiği eksiklikler Genel Müdürlük tarafından kuruluşa bildirilir. Kuruluş eksikliklerini tamamladıktan sonra aynı yöntemle tekrar müracaat edebilir.

Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşunun tescil edilmesi

MADDE 46 – (1) İnceleme komisyonunun kararı olumlu ise kararın Bakanlık tarafından onaylanması ile kuruluş, başvurusunda belirttiği bitki grubuna ait çeşitlerin ıslahı ve/veya geliştirilmesi üzerinde çalışan özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak Bakanlık tarafından tescil edilmiş olur.

(2) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak tescil edilen kuruluş, çalışma konusunun kapsamında bitki grupları itibarıyla değişiklik yapmak isterse veya diğer bir kuruluşla birleşmesi halinde 44 üncü maddede belirtilen şartlarla tekrar Genel Müdürlüğe başvurur. Genel Müdürlük 45 inci maddede belirtilen şekilde tespit işlemleri neticesinde kuruluşu tescil eder.

(3) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak tescil edilen kuruluş, tescil esnasında beyan edilen bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, Genel Müdürlüğe değişiklik talebi ile müracaat eder. Genel Müdürlük, kuruluşun sunduğu belgeleri inceler. Sunulan belgelerin uygun görülmesi halinde talep onaylanır. Sunulan belgeler yeterli görülmezse Genel Müdürlük 45 inci maddede belirtilen şekilde tespit işlemleri yapabilir.

(4) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşuna ait asıl dosya ve belgeler Genel Müdürlük arşiv ve kütüğünde muhafaza edilir.

Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşlarının yükümlülükleri

MADDE 47 – (1) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak tescil edilen kuruluş, aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Tarımsal araştırma kuruluşu olarak tesciline esas şartları korumak ve devam ettirmek, değişen şartları altı ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirmek.

b) (**Değişik:RG-17/12/2009-27435**) Tarla, sebze, meyve ve asma türlerinde tescil veya üretim izni amacıyla kurmuş olduğu denemelerin planını ve yerini TTSM'ne bildirmek.

c) Bakanlık tarafından davet edilecekleri toplantılara katılmak.

ç) Araştırmalarıyla ilgili yıllık çalışma raporlarını Genel Müdürlüğe sunmak.

d) Yönetmelik hükümlerine göre çalıştırılması zorunlu olan teknik personelin çalıştırıldığına dair sigorta bildirimleri veya diğer resmi kayıtlarını her yıl sonunda Genel Müdürlüğe bildirmek.

e) (**Ek:RG-17/12/2009-27435**) Bitki Islahçıları Alt Birliği'ne üye olmak.

Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşlarının denetimi

MADDE 48 – (1) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak tescil edilen kuruluşlar, 44 üncü maddede belirtilen husus ve şartları ve 47 nci maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmek amacıyla Genel Müdürlük, TTSM ve Bakanlık il müdürlüğü temsilcisinden oluşan komisyon tarafından denetlenir.

(2) Denetimler üç yılda bir yapılır. Genel Müdürlük gerekli gördüğü durumlarda denetim süresini erkene alabilir. Yıllık denetim programları Genel Müdürlük tarafından hazırlanır. Yıllık denetim programının gerçekleştirilmesine ilişkin tedbirler ve gerekli iş ve işlemler Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Denetim sonucunda bir rapor hazırlanır. Hazırlanan raporda denetime tabi tutulan kuruluşun eksiklikleri tespit edilmişse, bu eksiklikler, Genel Müdürlük tarafından kuruluşa bildirilir. Kuruluş üç ay içerisinde eksikliklerini tamamladıktan sonra denetimin tekrarlanması için müracaat eder. Komisyonca yeniden denetime tabi tutulan kuruluş için hazırlanan ikinci raporda da, 44 üncü maddede belirtilen şartlarla, 47 nci maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmediği belirlenirse, verilen Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu lisansı Bakanlık tarafından iptal edilir.

(3) Özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu lisansı iptal edilen kuruluş üç yıl süre ile yeniden özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olmak için başvuru yapamaz. Üç yıl sonunda, kuruluşun 44 üncü maddede belirtilen şartlara haiz olmak ve 47 nci maddede belirtilen yükümlülüklere uymak kaydıyla, özel sektör tarımsal araştırma kuruluşu olarak tescil edilmek isteği ile Genel Müdürlüğe müracaat etme hakkı vardır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ücretler

MADDE 49 – (1) Kayıt altına alma iş ve işlemlerine ait ücretler her yıl ocak ayında Bakanlık tarafından ilan edilir.

(2) Kayıt altına alma iş ve işlemlerine ait ücretler aşağıda belirtilmiştir.

a) Başvuru inceleme ücreti.

b) Tescil ücretleri,

1) Deneme ücreti; FYD test ücreti, TDÖ deneme ücreti, Teknolojik analiz ücreti,

2) Kayıt ücreti,

c) Üretim izni ücreti,

ç) Belgelendirme ücreti,

d) Yayın ücretleri.

(3) Ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, TTSM Döner Sermaye İşletmesi ilgili hesabına peşin olarak yatırılır.

Sorumluluk

MADDE 50 – (1) Bitki çeşitleri, morfolojik, biyolojik ve tarımsal özelliklerinin belirli çevrelerde tespiti ile kayıt altına alınır. Üretim aşamasında iklim, toprak gibi değişebilen çevresel faktörler sebebi ile kayıt altına alınma gerekçelerinden farklı sonuçların ortaya çıkmasından çeşit sahibi sorumludur.

Çeşit devri

MADDE 51 – (Değişik:RG-12/5/2012-28290)

(1) Çeşidi islah eden veya çeşidin devri ile ilgili islahçısından yetki alan kişi veya kuruluşlar kayıt altına aldıkları çeşitleri, noter huzurunda yapılacak özel anlaşma hükümleri ile devredebilirler. Devir işlemlerine ait bilgi ve belgeler TTSM’ne verilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde, 19/9/1997 tarihli ve 23115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitki Çeşitlerinin Tescil Edilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Düzenleme yetkisi

MADDE 53 – (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere her türlü düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Altbirlik temsilcilerinin komitelere katılımı

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Tescil veya STK Komitesi toplantılarına katılacak olan altbirlik temsilcilerinin, altbirliklerin fiilen kurulamamış olması sebebiyle katılmaması durumunda, diğer komite üyelerinin katılımları ile komite üye tam sayısı ile toplanmış sayılır.

Geçiş süresi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde, durumlarını bu değişikliğe uygun hale getirmeyen Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşu Belgesi sahiplerinin izin ve tescil belgeleri, Bakanlık tarafından iptal edilir.

Denemeleri kurulan çeşitler

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce tescil, üretim izni veya ticari kayıt için denemeleri kurulan ve tescile esas değerlendirmeleri tamamlanmayan bitki çeşitleri daha önceki yönetmelik hükümlerine göre değerlendirilir.

Ticari sebze kayıt listesindeki çeşitlerin sertifikasyonu

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Ticari Sebze Kayıt Listesinde yer alan çeşitlerden, FYD si resmi kuruluşlarca yapılanlar dışındaki çeşitlerin sertifikasyon sistemi dahilinde üretimleri yapılmaz.

Yeşil alan çim bitkileri 2012 yılı için tescil ve üretim izni

GEÇİCİ MADDE 5 – (Ek:RG-12/5/2012-28290)

(1) Yeşil alan çim bitkilerinde 2012 yılında bir defaya mahsus olmak üzere tescil ve üretim izni başvuruları Haziran ayının ikinci haftasında; tescil ve üretim izni toplantıları ise Temmuz ayının ilk haftasında yapılacaktır.

Yürürlük

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini (**Değişik ibare:RG-12/5/2012-28290**) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Ek-1

(Mülga:RG-17/12/2009-27435)

Tarla Bitkisi Türleri**Ek- 2**

(Mülga:RG-17/12/2009-27435)

Sebze Türleri**Ek-3**

(Mülga:RG-17/12/2009-27435)

Meyve ve Asma Türleri

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	13/1/2008	26755
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	14/9/2008	26997
2.	17/12/2009	27435
3.	12/5/2012	28290